

Kommunstyrelsen

Mikael Rångeby
Tf bitr. Miljö- och stadsbyggnadschef
Mikael.rangeby@ekero.se

Verksamhetsområde, Stavsborg etapp 2 dricks- och spillvatten

Dnr KS24/101

Förslag till beslut

Ekerövatten AB's styrelse föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta fastställa verksamhetsområde för dricks- och spillvatten i Stavsborg etapp 2 enligt bilaga 1.

Sammanfattning av ärendet

Det finns ett behov av att hantera dricks- och spillvattnet ur ett större sammanhang med hänsyn till de hälsorisker som kan uppstå till följd av dricksvattenkontaminering från närliggande enskilda avloppsanläggningar.

Ett verksamhetsområde och utbyggnad av allmänt VA kommer minska utsläppen till Östra Mälarens vattenskyddsområde samt säkerställa dricksvatten av god kvalitet till fastigheterna.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Verksamhetsområde, Stavsborg etapp 2 dricks- och spillvatten, 2024-11-15

§147 KF Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten

§96 KF Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten

§102 KS Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten (KS beslut med förslag och ny sammanfattning)

§80 KF Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten

§57 KS Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten

§48 KSau Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten

Beslutsförslag Verksamhetsområde, Stavsborg etapp 2 dricksvatten och spillvatten

Bilaga 1 Karta VO Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten

Protokoll Ekerövatten AB 2024-03-14

Ärendet

Bakgrund

Kommunen ska enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljö ordna vatten- och avloppsförsörjning i ett större

sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse. Ett verksamhetsområde är det geografiska område där kommunen har beslutat att kommunal vatten- och avloppsförsörjning ska finnas.

Fastighetsägare har inom verksamhetsområdet rätt till beslutade vattentjänster, men även en skyldighet att betala anläggnings- och brukningsavgift för vattentjänsterna. Kommunens rätt att ta ut avgift regleras i Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), även kallad vattentjänstlagen. Ekerö har idag verksamhetsområden för vattentjänsterna vatten, spillvatten, dagvatten från fastighet och dagvatten från gata.

Ekerö kommuns VA-plan och avskriften detaljplan

Stavsborg är utpekad i Ekerö kommuns VA-plan som ett område med behov av allmänt VA. Den södra delen av området har verksamhet beslutats sedan tidigare, men den norra delen har väntat på en antagen detaljplan innan utbyggnaden för allmänt VA skulle ske här. Den 12 juni 2023 beslutade kommunstyrelsen i Ekerö kommun att avskriva detaljplan för Stav S:1 mfl som omfattade Stavsborg etapp 2. I samband med detta beslut beslutades kommunstyrelsen även att godkänna att Ekerövatten bygger ut dricks- och spillvatten till befintlig bebyggelse i Stav enligt VA-planen, men utan stöd av detaljplan.

Till följd av detta behöver ett beslut tas gällande att utöka verksamhetsområdet för allmänt VA och därmed omfatta även etapp två, den norra delen av Stavsborg. Motiveringen till behov av att inrätta verksamhetsområde beskrivs nedan.

Större sammanhang

Fastigheterna befinner sig i ett större sammanhang i och med fastigheterna i det föreslagna området (29 fastigheter) och det angränsande verksamhetsområdet (mer än 30 fastigheter) tillsammans omfattar mer än 30 fastigheter.

Hälsoskydd

Dricksvatten - I områden med tät bebyggelse finns en ökad risk för kontaminering av dricksvattnet från närliggande avloppsanläggningar. Detta innebär att fastigheter som ligger nedströms en avloppsanläggning som inte fungerar optimalt löper risk för kontaminering av sitt dricksvatten.

I Länsstyrelsen Gis-stöd för planering och tillsyn av enskilda avlopp är fastigheterna inom föreslaget verksamhetsområde klassade som högsta på skalan gällande risk påverkan enskilda vattentäkter.

Majoriteten av de enskilda avloppsanläggningarna, för fastigheterna som föreslås tas in i verksamhetsområdet, är 20 år eller äldre.

Badplats – Området ligger inom delavrinningsområdet för badplats.

Miljöskydd

Recipienten ligger inom Östra Mälarens vattenskyddsområde. Ca 1/3 av fastigheterna ligger inom primärzonen och resterande inom sekundärzonen.

Östra Mälarens vattenskyddsområde utdrag:

Hantering av spillvatten får inte ske om det kan medföra risk för vattenförorening.

I Länsstyrelsens Gis-stöd för planering och tillsyn av enskilda avlopp är delar av fastigheterna inom förslaget verksamhetsområde klassade som hög risk att nå grundvatten, vilket indikerar utmaningar med infiltration och därmed en fungerande avloppsanläggning.

Slutsats

Det finns ett behov av att hantera dricks- och spillvattnet ur ett större sammanhang med hänsyn till de hälsorisker som kan uppstå till följd av dricksvattenkontaminering från närliggande enskilda avloppsanläggningar.

Ett verksamhetsområde och utbyggnad av allmänt VA kommer minska utsläppen till Östra Mälarens vattenskyddsområde samt säkerställa dricksvatten av god kvalitet till fastigheterna.

Omfattning av verksamhetsområdet

I bilaga 1 redovisas förslaget på omfattning av verksamhetsområdet.

Sydväst om förslaget av verksamhetsområdet lämnas fyra fastigheter utanför verksamhetsområdet då de är obebodda och fastigheterna är även utpekade som parkmark från detaljplanen Stavsborgs Industriområde 1 mfl som fastställdes 5 oktober 1970. Detta medför att dessa fastigheter inte har något behov av allmänt VA.

I öster dras gränsen vid den samlade bostadsbyggelse då fastigheten som ligger öster om förslaget verksamhetsområde är en obebodgd lantbruksfastighet, vilket innebär att det i dagsläget inte finns ett behov här.

I norr finns två stora lantbruksfastigheter med bostadsbebyggelse, de delar av dessa fastigheter där det finns bostadsbebyggelse kommer att tas in i verksamhetsområdet. Resterande delar av dessa fastigheter tas inte in då det saknas behov samt att det är oklart vad som kan komma att ske här i framtiden.

Vid kommunfullmäktige 2024-05-20 (§80) återremitterades ärendet till kommunfullmäktiges nästkommande sammanträde 2024-06-10.

Under återremisstiden genomfördes ett dialogmöte med berörda fastighetsägare i Stavsborg.

Vid kommunfullmäktige 2024-06-10 (§96) fattade kommunfullmäktige beslut att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med Roslagsvatten göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg.

Den kompletterande utredningen visar att de bedömningar som har gjorts är gjorda på ett korrekt sätt och i enlighet med syftet med den nya lagen. Utredaren påtalar att de bedömningar som gjorts inte offentliggjorts, vilket lett till att det saknats transparens. Resonemanget bakom bedömningen hade också kunnat utvecklas ytterligare.

Vid kommunfullmäktige 2024-11-04 (§147) fattade Kommunfullmäktige beslut att notera rapporten, KS24/101-25.

Beslutet expedieras till

Kommunansvarig Ekerö: fia.pettersson@roslagsvatten.se

Patrik Åhnberg
Kommundirektör

Mikael Rångeby
Tf. bitr. Miljö- och stadsbyggnadschef